

Základní škola Velký Ořechov, okres Zlín, příspěvková organizace
763 07 Velký Ořechov, tel. 577996018, e-mail: info@zsvelkyorechov.cz
www.zsvelkyorechov.cz

Výukové programy pro žáky v rámci minimální prevence

školní rok 2014 / 2015

Spolupráce v oblasti minimální prevence

Základní škola Velký Ořechov se řadí k patnácti školám Zlínského kraje, které úzce spolupracují s Poradenským centrem R – Ego Slavičín. Využíváme nabídek programů, které realizujeme formou besed a setkání přímo na naší škole a nebo v prostředí Poradenského centra ve Slavičíně.

R – Ego Slavičín je nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, které realizuje specifické programy primární prevence pro základní školy, speciální školy a víceletá gymnázia.

Organizace je držitelem pověření pro výkon sociálně-právní ochrany dětí a mimo jiné pořádá přednášky a kurzy zaměřené na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovu a zaměřuje se také na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku.

Posláním programů specifické primární prevence je předcházet vzniku, popřípadě rozvoji rizikového chování, zvýšit informovanost v této oblasti a usilovat o zdravý a bezpečný způsob života dětí a dospívající mládeže.

Cílem realizace programů specifické primární prevence je vést děti k tomu, aby si samy odpovídaly na nejrůznější otázky týkající se sociální adaptace a komunikace. Prevencí ovlivňujeme postoje dětí tak, aby se vyhnuly násilnému a nesociálnímu chování, manipulaci a jinému rizikovému chování (šikanování, agresi, kyberšikaně, závislostnímu chování, apod.). Těžištěm práce je nejen přímé zabývání se problémovými skutečnostmi, ale také posilování zdravého sebevědomí a zodpovědnosti, upevňování a posilování pozitivních hodnot a postojů, kvalitní a rozvíjející se komunikace a tolerance.

Programy jsou určeny pro žáky základních škol, studenty středních škol (víceletých gymnázií) a pro žáky speciálních a praktických škol ve věku od 6 do 15 let.

<http://www.r-ego.cz/o-nas>

Vypracovala Ing. Miriam Vandová, metodička prevence

V úvodu nového školního roku 2014 / 2015 jsme pro žáky naší školy společně připravili tyto programy:

Středa 3.9. - 8.20 – 10.10 - 2. + 3. vyučovací hodina – 6.třída

program č.19 - **Já a ti druzí**

- 11.05 – 12.55 - 5. + 6. vyučovací hodina – 7.třída

program č. 27 – **Komunikace a prezentace**

Čtvrtek 4.9. - 9.25 – 11.05 - 3. + 4. vyučovací hodina - 4.třída

program č. 18 - **Chovám se bezpečně**

- 11.15 – 12.00 - 5. vyučovací hodina - 8. třída

12.10 – 12.55 - 6.vyučovací hodina - 9. třída

obě třídy stejný program - **Umím se prosadit a být tolerantní ?**

Preventivní program pro 4. třídu - „Chovám se bezpečně“

V prvním školním týdnu navštívila naše čtvrtáky pracovnice z organizace R – Ego ze Slavičína, která měla připravenou, v rámci prevence, besedu na téma „Chovám se bezpečně.“

V úvodu si společně zahráli hry na postřeh a procvičení pravo–levé orientace.

Poté si vyprávěli o hrozícím nebezpečí při sportování a hlavně v dopravě. Čtvrtáky totiž v letošním roce čeká kurz cyklisty a musí prokázat své vědomosti, aby dostali průkaz a stali se tak samostatnými cyklisty. Na konci hodiny si žáci prověřili své nově nabyté vědomosti formou zábavné křížovky.

Lenka Boďová, tř. uč.

Preventivní program v 6. třídě - „Já a ti druzí“

Na začátku besedy lektorka dětem přiblížila činnost organizace R- Ego Slavičín. Sdělila jim, že náplní organizace nejsou jenom besedy pořádané na školách, ale že mají ve městě Slavičín budovu, kam děti mohou přijít a trávit zde volný čas, mohou si zde dělat domácí úkoly a setkávat se se svými kamarády. Někteří potřebují větší pomoc, takže si mohou stanovit nějaký svůj cíl, kterého chtějí v určitém čase, třeba za půl roku dosáhnout.

Beseda „Já a ti druzí“ začala tím, že děti seděli v kruhu a navzájem si řekli, co mají rádi, jaká se jim líbí barva, jaké mají rády jídlo, co dělají ve volném čase – druzí naslouchali. Na otázku, jak se jim o sobě mluvilo, řekli, že ne moc snadno. Že o sobě neradi mluví přede všemi, a také, že museli hodně přemýšlet. Lektorka jim řekla, že je to sice obtížné, ale pokud mluví o sobě, posilují si své sebevědomí.

Děti si v průběhu besedy uvědomily, že „ti druzí“ je vlastně svět kolem nás, který nás oklopuje. Že to nejsou jenom lidé, kamarádi, příbuzní, ale také stromy, zvířata, věci.

Děti zjistily, že v jejich životě jsou důležití oni sami a také jejich sebevědomí, což je vědomí o tom, jak se chovají a jak si věří. Dozvěděly se, že nízké sebevědomí má ten, který neustále opakuje, jak mu něco nejde a jak ho ostatní kritizují, naopak přemrštěné sebevědomí má ten, kdo se pořád chváří nebo vyžaduje chválu od ostatních.

V závěru si děti navzájem sdělily, co se jim podařilo nebo daří. Na příklad: jsi dobrý ve škole, umíš dobré věci z Lega, dnes jsi dostala tři jedničky, děkuji ti, že jsi dobrá kamarádka, jsi moc hodná atd.

Miriam Vandová, metodička prevence

Komunikace a prezentace - 7. třída - zpětná vazba od dětí

Beseda byla velmi pěkná. Byla tam spousta her jako např. pexeso. Také jsme si povídali o chybách při poslouchání a odpovídání kamarádům nebo dospělým. Paní byla na nás milá a příjemná. Také jsme si povídali o tom, jaké jsme povahy. Mluvili jsme i o mnoha způsobech řeči jako je řeč těla, obličej nebo zabarvení hlasu.

Naši školu navštívila lektorka z organizace R- Ego Slavičín. Tato příjemná paní nám vyprávěla o komunikaci. Do besedy byly zařazeny i hry, které nás velmi pobavily. Dozvěděli jsme se, co je to verbální a neverbální komunikace. Když jsme se vyjadřovali pohybem, byla to velká legrace. Dále byla zařazena hra „Drby“. Z věty „Nadpis je Andulka“ vznikla věta „ Na špičce je Andulka“. Potom jsme vyplnili anonymní dotazník a následovala hra, kde jsme uvažovali, komu bychom pomohli při operaci srdce. Podle všeho vyhrála těhotná žena, ale pak jsme dospěli k názoru, že jsme si všichni rovni. Přála bych si v průběhu roku další besedu.

Včerejší program se mi opravdu líbil. Nejvíce mne bavily a zaujaly hry. Paní byla velmi příjemná a vše nám pečlivě vysvětlila. První hra byla pexeso. Jeden žák šel za dveře a ostatní utvořili dvojice. V těchto dvojicích jsme si zvolili určité gesto. Ďák, který byl za dveřmi, pak měl za úkol zjistit, kdo k sobě patří. Další hra mě moc nebavila. Bylo to něco na způsob tiché pošty. Na závěr jsme vyplnili dotazník.

Beseda o komunikaci byla velmi zajímavá, protože jsme zas dozvěděli něco nového. Třeba, že je důležitější neverbální komunikace neboli řeč těla. Pro naši zábavu jsme hráli i mnoho her. Mohli jsme si uvědomit a taky ukázat, jaký máme temperament. Vyzkoušeli jsme si zábavnou formou, jak se tvoří „drby“. To se mi velmi líbilo. Hra na závěr o tom, jak se dokážeme navzájem domluvit a ukázat si, jak odlišně uvažujeme, byla skvělá. Paní lektorka byla super získala si naši pozornost. Ukázala nám druhou stránku běžné komunikace. Jsem ráda, že jsme si to mohla poslechnout a chtěla bych se ještě někdy příště něčeho podobného zúčastnit. Poučení na závěr: „Když něco říkáme, máme si dát pozor na to, jak to říkáme.“

Včera naši školu navštívila paní z poradenského centra R-Ego Slavičín. Beseda byla o komunikaci. Ještě před hrami nám lektorka ukázala v prezentaci čtyři typy lidí: cholerik, flegmatik, melancholik a sangvinik. Mezi těmi typy jsme měli posoudit, ke kterému bychom se tak nejlíp hodili. Podle toho, jestli jsme spíš tiší, živí, spolehliví, náladoví atd. Na konci byl také anonymní dotazník. Beseda se mi líbila a myslím, že i ostatním.

Beseda o komunikaci se mi velmi líbila. Hlavně jak jsme hráli pexeso nebo hru „Drbna“ o andulce. Zajímavé bylo, jak jsme říkali větu „Mám toho dost“ různě zabarveně, s různými pocity. Dozvěděli jsme se hodně zajímavého, beseda byla i dost srandovná. Moc se mi to líbilo.

Zaujala mne hra pexeso. Byla jsem za dveřmi. Když jsem se vrátila, všichni byli pomíchaní a všude po třídě. Musel jsem spolužákům poklepat na rameno s tím, aby udělali určité gesto. Např. lusknutí prsty, zatančení, zamávání atd. Měla jsem poznat, kdo k sobě patří. Potom jsme hráli „Drbny“. 5 lidí, Ivča, Dana, Ráďa, Lucka a já jsme byly za dveřmi a Pája četl nahlas referát a masel si něco zapamatovat. My jsme poslouchaly za dveřmi a měly si také něco zapamatovat. Moc toho nebylo. Zapamatovala jsem si tak dvě věty. Přišla Dana a já jsem jí ty dvě věty řekla. Ona pak jednu. Moc mě to nebavilo. Taký mě nebavilo, jak paní pořád něco četla. Lepší by bylo, kdybychom mohli jet do Slavičina. Ale i tak to bylo fajn.

Miriam Vandová, tř. učitelka

Časový harmonogram preventivních programů– podzim 2014 / 2015

1.týden

Úterý 9.12. – 1. třída – 3. VH - 9.25 – 10.10

Program č.1 „**Bárka a Klárka na cestách aneb co je zdravé a nezdravé**

– 2. třída – 4. + 5. VH - 10.20 - 12.00

Program č. 2 „**Bárka a Klárka na cestách aneb chovám se bezpečně**

Čtvrtek 11.12. – 8. třída - 5. + 6. VH – 11.15 – 12.55

Program č. 25 - **Umím se prosadit a být tolerantní**

Pátek 12.12. - 6.třída - 3. + 4. VH - 9.25 – 11.05

Program č. 19 - **Já a ti druzí**

- 7. třída – 5. + 6. VH – 11.15 – 12.55

Program č. 27 - **Komunikace a prezentace**

2.týden

Středa 17.12. - 4.třída - 2.+ 3. VH - 8.20 – 9.05

Program č. 13 - **S úsměvem do školy**

5. třída - 4. + 5. VH - 10.20 - 11.05

Program č. 14 - **Já a můj sebeobraz**

Čtvrtek 18.12. - 3.třída - 3. + 4. VH - 9.25 - 11.05

Program č. 9 - **Den s Luckou**

- 9. třída - 5. + 6. VH - 11.15 – 12.55

Program č. 25 **Umím se prosadit a být tolerantní**

1. třída - Bárka a Klárka aneb Co je zdravé a nezdravé

O tom si s dětmi 1.třídy povídala v úterý 9.12. při besedě slečna Romana Slováková z Občanského sdružení R-Ego ze Slavičína. Dvě složky zdravého životního stylu během hodiny času společně probrali - pohyb a jídlo.

Děti byly velice vnímavé a projevily dobré znalosti a postřehy ze svého okolí. A jak probrat pohyb? Jedině pohybem ... s chutí si zahrály hru „Kuba řekl“:

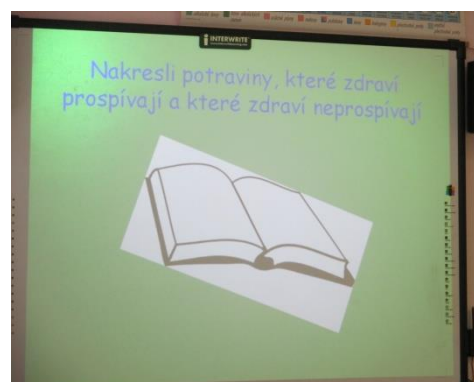
... třídění obrázků podle mínění dětí ... „co je zdravé a co nezdravé“ - ovoce, zelenina, kofola, počítač, televize, kniha, sport, turistika, maso, hamburger ... Potom proběhlo společné vyhodnocení :

... závěrem děti malovaly záznam do knihy ...

Alena Šturmová, tř.uč.

2. třída - Preventivní program Bárka a Klárka na cestách

Na začátku prosince nás navštívila pracovnice Poradenského centra R-Ego Slavičín s další částí výukového programu Bárka a Klárka na cestách.

Nejdříve se s dětmi seznámila, každý řekl, co dělá ve volném čase.

Hra „uši“ posloužila k procvičení určení pravé a levé ruky, hlavně šlo o rychlost.

Cesta a hřiště. Paní lektorka mluvila o tom, jaké hrozí žákům nebezpečí na cestách a při přecházení silnice. Jak se chovat jako chodci nebo cyklisté, jak se obléct, co je dobré pro naše bezpečí, o reflexních prvcích na oblečení a na aktovkách. Také se povídalo o tom, jak se chovat na zastávce a v dopravních prostředcích. Kde si bezpečně hrát.

Vybavení kola je pro bezpečnou jízdu velmi důležité. Žáci řešili úkoly na pracovním listě.

Na příběhu Klárky paní lektorka připomněla, jak se zachovat, když je bude lákat cizí člověk například do auta.

Hráli jsme hru „tik tak“, žák uprostřed kruhu ukáže na spolužáka a ten říká jména dětí podle vysloveného „tak tak“(vpravo vpravo), tak tik (vpravo vlevo), ap.

Společně jsme si zopakovali zásady bezpečného chování a zhodnotili program.

Mgr. Eva Mahdalová

4. třída - PREVENTIVNÍ PROGRAM „S ÚSMĚVEM DO ŠKOLY“

Již podruhé v letošním roce nás navštívila ve středu 17. 12. 2014 pracovnice poradenského centra R – ego ze Slavičína, která s dětmi hovořila o vztazích v kolektivu třídy. Nejprve si zahrály společné hry na upevnění vztahů v kolektivu. Měli představit svého souseda a říct, v čem je dobrý. V další hře si předávali plyšáka a každý měl říct, kdy je šťastný a kdy smutný.

A nakonec si vytvořili pravidla, která musí platit ve třídě, abychom opravdu do školy chodili s úsměvem.

A pro jistotu jsme si pravidla dali na nástěnce.

Mgr. L. Boďová. tř. uč.

Preventivní program - Já a ti druzí - 6. třída – 2. část

Na začátku si žáci měli obkreslit svoji ruku a napsat do jednotlivých prstů, co už umí, co by chtěli umět, kterých vlastností si na sobě cení, kterých se cení na kamarádech.

Pak si měli navzájem sdělit, co jim vadí na dospělých. Reakce byly různé: nemají pořád čas, protože jsou v práci, vadí mi, že jsou dospělí, že se pořád mračí, že nám nic nedovolí, že kouří, že nás nahání do školy, pořád jenom poroučí, zakazují nám počítač.

Potom si zopakovaly, jaké může mít člověk sebevědomí. Dále si navzájem sdělovaly představy o tom, co by byly, kdyby byly zvíře, pohádková bytost, rostlina, kniha, barva, jídlo, roční období.

Miriam Vandová

Preventivní program 8. a 9. třída - Umím se prosadit a být tolerantní (hodnocení žáků)

Žáci z vyšších ročníků bývají tradičně k besedám více kritičtí, protože někdy sami hůře přijímají kritiku a názory ostatních. Tolerantnější bývají k názorům starších spolužáků nebo kamarádů. Rádi by také uvítali třeba pohled odborníků, jako jsou třeba psychologové, lékaři, či lidé, kteří mají určité životní zkušenosti či se s nimi mohou podělit o nějaké své konkrétní životní příběhy. Mají také rádi více akci, takže je beseda s aplikací prezentace powerpoint moc nezaujme. Zároveň ale, pokud jsou vyzváni k nějaké komunikaci nebo situační scénce, nedokážou se aktivně vyjadřovat a trpí ostychem. K okolí zaujímají vyhranění postoje, což je vzhledem k jejich věku normální. Při hodnocení besed převládají negativní postoje.

Kladně je hodnocen například obsah, žáci se rádi seznamují s jinými životními příběhy z běžného života, zároveň ale připouští, že jim hodně v životě pomáhá komunikovat s vrstevníky, rodiči a dokonce i učiteli.

Pokud srovnávali různé aktivity školy, tak si například velmi cenily projektu Comenius, kde se mohli seznámit s kulturou některých evropských zemí. Povědomí poznat jiné národy, tradice a zvyky, je u nich vysoce hodnoceno.

Důležitou součástí jejich školního života jsou akce jako výlety či exkurze, kdy mohou být se svými kamarády a učiteli v neformálním prostředí. Těchto aktivit si velmi cení, protože mohou spolu nezávazně komunikovat a seznamovat se s jinými názory a pohledy na život. Nicméně besedy jako takové nezavrhují, jen by uvítali více her a neformálních zážitků. Přednášky je nudí.

Miriam Vandová

